

když ho Ježíš formuluje během svého života, ale teprve když umírá na kříži, kde nám dává Ducha svatého a fakticky nás tak uschopňuje k tomu, abychom se navzájem milovali, protože do nás vlévá tutéž lásku, kterou on sám miluje každého z nás. Ježíšovo přikázání je nové v aktivním a dynamickém smyslu, protože nás „obnovuje“ a všechno proměňuje.

Raniero Cantalamessa – Biblické inspirace

Láska je univerzálním jazykem, srozumitelným každému člověku: všichni existujeme natolik, nakolik jsme milováni, a stáváme se dospělými natolik, nakolik jsme schopni milovat. Bratrská láska mezi námi umožňuje, aby na této zemi zářila Otcova sláva: proudí v nás Boží život, láska mezi Otcem a Synem, kterou Syn nabízí každému bratru: proto kdo nemiluje bratra, je ještě ve smrti (srov. 1 Jan 3,14b); ale když je milován bratřími Synovou láskou, může se vrátit do života jako Lazar, mrtvý přítel, kterého Ježíš miloval. V této bratrské lásce všichni poznávají, co znamená být Synovými učedníky (srov. 17,21-23).

Silvano Fausti – Nad evangeliem podle Jana

Aspoň jiskřičku lásky

Když byl rodák z brněnské diecéze svatý Klement Maria Hofbauer ještě malým chlapcem a viděl husary v pestrých uniformách, oznamoval všem, že bude husarem. Ale pak se stal náhodným svědkem vraždy Roma a jeho čistá mladá duše tím byla velmi otřesena. Utíkal za knězem a ten mu vyprávěl o Pánu Ježíši, který přišel, aby zachraňoval a uzdravoval: „Víš, tam, kde lidé neznají Spasitele, vládne noc, bída a hřích. Tvoje duše se rozstonala, protože jsi dnes poprvé uviděl velikost zloby a bolesti světa. I kněz to vidí a trápí se. Ale pak jde a dívá se, kam by mohl vhodit aspoň jiskřičku Boží lásky, kterou Ježíš přinesl lidem. Až bude na světě láska větší než hříchy, pak teprve skončí bída a zloba. Pomáhej i ty, aby se to stalo co nejdřív.“ A budoucí světec si tenkrát řekl: „Nebudu husarem, budu knězem.“

Když tedy i my vidíme nějaké zlo – rozvrat rodiny, člověka propadlého alkoholu, znehodnocení čisté lásky, zabití nenarozeného dítěte, nespravedlnost, odklon společnosti od Boha – neměli bychom propadat neplodné lítosti, ale i přes bolest, kterou v nás takové utrpení vyvolá, zůstat pevně s Ježíšem a snažit se svým osobním životem přispívat k tomu, aby se neutěšený stav světa změnil.

(S využitím knihy Wilhelm Hünermann: Pekařský učedník ze Znojma)

Jiří Mikulášek – Někdo tě má rád

Prameny, odkazy

Jeruzalémská Bible; Francis J. Moloney – Evangelium podle Jana – Sacra pagina; Felix Porsch – Evangelium s. Jana – Malý stuttgartský komentář

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze
jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti.
Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

5. neděle velikonoční – cyklus C

24. dubna 2016

³¹Když Jidáš odešel, Ježíš řekl: „Nyní je oslaven Syn člověka a Bůh je oslaven v něm. ³²Je-li Bůh v něm oslaven, oslaví Bůh i jeho v sobě, ano, hned ho oslaví. ³³Dítě, jen krátký čas jsem s vámi. ³⁴Nové přikázání vám dávám: Milujte se navzájem; jak jsem já miloval vás, tak se navzájem milujte vy. ³⁵Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku k sobě navzájem.“

Jan 13,31-33a.34-35

Úvod k meditaci

Protřelí životem a poučení nejedním kázáním můžeme cítit jistou zdatnost ve věcech, o kterých Ježíš v tomto úryvku mluví. Víme o lásce své – s vděčností i s bolestí. Ani našim starozákonním příbuzným nebyla problematika nějak neznámá. Tak co jako?

Jen Ježíš jako by o této naší zkušenosti a poučenosti nic nevěděl – nedá se a umíněně říká: „NOVÉ přikázání vám dávám...“ Co je na tom nového? A to je právě ta otázka!

Otázka, kterou nemusím vyřešit, příliš rychle zodpovědět, ale spíš se jí mohu vystavit.

Jako by to bylo úplně poprvé. Protože vždy je to úplně poprvé.

Výklad biblického textu

Kontext: Ježíšova slova zaznívají v prostoru velikonoční večere před jeho ukřižováním. Slova o vzájemné lásce zaznívají nejen zde (Jan 13,34-35), ale také o několik kapitol později (Jan 15,12.17).

v. 31: Nyní je oslaven Syn člověka – Slovo *nyní*, v jiném kontextu hodina, je čas vydání, umučení a smrti Ježíše, ale také se vztahuje na Ježíšův přechod k Otci. Tato hodina nastává Jidášovým vydáním (proto Ježíš řekl *nyní je oslaven...* po odchodu Jidáše). Tato hodina nyní vyjadřuje i přechod mezi starým a novým „věkem“ (viz Řím 3,21.26; 6,19.21; 11,5.30). I u Lukáše se stejná myšlenka vyjadřuje slovem „nyní, teď“ nebo „dnes“ (např. 2,11; 4,21).

v. 34: Nové přikázání vám dávám: Milujte se navzájem – Novost přikázání lásky se nemá vysvětlovat jako protiklad „starého přikázání SZ“. Tato novost je spíš spojena s novostí smlouvy, která se uzavírá při poslední večeři. Nová smlouva bude zvnitřněna (interiorizována), umožní blízký vztah lidu s Bohem, poznání Boha (slovem *pozná-*

1. čtení:

Sk 14,21b-27

2. čtení:

Zj 21,1-5a

Evangelium:

Jan 13,31-33a.34-35

Srování:

Jan 12,23;

17,1;

Jan 7,33-34;

8,21; 13,36;

16,5;

Jan 15,12.17;

1 Jan 2,7-10;

3,23;

2 Jan 5;

Mt 5,16;

15,8-9

ní starozákonní mluva vyjadřuje vztah lásky, vztah tak blízký jako je intimní spojení mezi mužem a ženou – srov. Gen 4,1: *I poznal člověk svou ženu Evu a ta otěhotněla*).

... **jak jsem já miloval vás** – *Jak* (řecky „kathos“) zde nevyjadřuje podobnost (i jinde u Jana), ale spíš původ, zdroj: tou láskou, kterou jsem já miloval vás, milujte se i vy.

v. 35: Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku k sobě navzájem – Stejně téma se objevuje i v Jan 17,22.23. Příkázání lásky je odpovědí na „problém“ Ježíšova odchodu (v. 33): Ježíš odchází, ale bude nadále přítomen „skrze vzájemnou lásku“.

K tématu

Během předchozích zastavení na mé pouti po rodné zemi jsme navazovali na Desatero, na deset příkázání. Při tomto posledním zastavení se naše pozornost obrátí směrem k tomu jednomu jedinému, které – podle Kristových slov – je první a největší. Příkázání lásky v sobě zahrnuje všechna příkázání Desatera a přivádí je k naplnění: v něm jsou všechna obsažena, z něho všechna vyplývají, k němu také všechna směřují. Taková je vnitřní logika smlouvy Boha s člověkem. Tato smlouva dosáhla svého naplnění v Ježíši Kristu – v něm byla také zjevena plnost dobra daná člověku Stvořitelem a současně mu uložena jako bytosti podobné Bohu.

Budeš milovat Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a veškerou svou silou... a svého bližního jako sebe samého (Mk 12, 30–31; srovnej Dt 6, 4; Lv 19, 18). Největší příkázání je jedno a je současně dvojité: zahrnuje Boha a lidi a mezi lidmi – bližní a sebe samého. Tak se Bůh v tomto příkázání setkává se svým obrazem a podobou, kterou je každý člověk.

V každém svém rozměru je příkázání lásky vztaženo k lidské vůli, která je svobodná. Člověk se řídí světlem rozumu, čili volí úsudkem svědomí, a tím způsobem o sobě rozhoduje a formuje se. Dává podobu svým činům. Příkázání lásky je směřováno ke svobodné vůli, protože na ní závisí, jestli člověk dá svým činům, svému jednání, podobu lásky, nebo také jinou podobu, lásku protikladnou. Může to být podoba egoismu, podoba lhostejnosti vůči potřebám druhých, lhostejnosti ke společnému dobru. Může to být konečně podoba nenávisti nebo zrady – přes to, co učí Kristus: Milujte své nepřátele (Mt 5, 44).

Jaká je odpověď? Odpověď musí být mnoho, každá přizpůsobená osobě, prostředí, situaci. Současně je jedna odpověď: je jí příkázání lásky. Velké příkázání evangelia, jehož prostřednictvím člověk nalézá sebe jako osobu i jako člena společenství, jako syna či dceru národa. Jeden a všichni.

Koncil učí: člověk (je) jediný tvor na zemi, kterého Bůh chtěl pro něho samého. A současně člověk – obraz Boha a jeho podoba – může sám sebe plně nalézt jen v opravdovém darování sebe samého (Gaudium et spes, 24).

A tedy – nikoliv sobectví, nikoliv rychlý úspěch (za každou cenu), nikoliv praktický materialismus (ten seznam by bylo možno znásobit)... ale připravenost dát sebe, mravní rozvoj, odpovědnost. Jedním slovem: příkázání lásky.

Chci vám, bratři a sestry, dnes zanechat jakoby navíc povzbuzení k takové lásce, která chce Bohu dát sebe celého a která bližního miluje jako sebe samého. Během této mše svaté byl prohlášen za blahoslaveného františkán otec Rafael Chyliński. Byl to člověk velké modlitby a současně člověk velkého srdce pro lidi ubohé. Když v Krakově v roce 1736 vypukla epidemie, cele se zasvětil nemocným a plnil všechny služby, nedbaje na vlastní bezpečnost. Oddaně posluhoval nemocným, nakaženým, zachváceným epidemií, všem, kdo přicházeli do jeho kláštera v Łagiewnikach, což je nyní čtvrť Lodže; nejednou – nemaje už nic jiného – dával jim vlastní porci chleba nebo vlastní plášť. Krátce po jeho smrti byl započat proces beatifikace, ale byl přerušen kvůli tehdejšímu dělení Polska. Skutečnost, že se během tak dlouhé doby nevytratila památka na jeho svatost, svědčí o tom, jako by Bůh speciálně čekal na to, aby jeho sluha mohl být prohlášen za blahoslaveného už ve svobodném Polsku. (...)

Ať sestoupí tvůj Duch a obnoví tváře země, této země. Nepřestávám důvěřovat Duchu Svatému. Ten, který ve vás započal toto skvělé dílo, sám ho dokončí (srovnej Flp 1, 6). Věřím a doufám: sám ho dokončí. Vy mu nekladte překážky, spolupracujte s ním, protože všichni jsme povoláni, abychom se stali spolupracovníky Boha.

Homilie Jana Pavla II. 9. 6. 1991 při beatifikaci o. Rafaela Chylińskiego

Tato Pánova slova nás tedy nabádají, abychom se vzájemně milovali, i když si ne vždy rozumíme a ne vždycky se shodujeme. Právě tam je však vidět křesťanská láska. Láska, která se projevuje i při rozdílnosti názorů a charakterů, protože je větší než tyto rozdíly. Takové lásce nás učí Ježíš. Je to nová láska, protože je obnovena Ježíšem a Jeho Duchem. Je to láska vykoupená, osvobozená od egoismu. Tato láska obdaruává naše srdce radostí, jak říká Ježíš: „To jsem k vám mluvil, aby moje radost byla ve vás a aby se vaše radost naplnila“ (Jan 15,11). Je to právě Kristova láska, kterou Duch svatý vlévá do našich srdcí a která koná každý den divy v církvi i ve světě. Existuje mnoho malých i velkých skutků poslušných Pánovu příkázání: „Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás“ (srov. Jan 15,12). Malé každodenní skutky přiblížení se starému člověku, dítěti, osamocenému nebo strádajícímu člověku, bezdomovci, nezaměstnanému, imigrantovi, uprchlíkovi. Mocí tohoto Kristova slova se může každý z nás stát bližním svému bratrovi a svojí sestře, které potkává. V těchto skutcích blízkosti a přízně se projevuje láska, které nás učí Kristus.

papež František 10. 5. 2015

Nové příkázání

Jak to, že nazýváme „novým“ příkázání, které se nacházelo již ve Starém zákoně? Je staré z hlediska litery, protože bylo dáno již v minulosti, ale je nové z hlediska ducha, protože jediné s Kristem je dána i síla ho uskutečnit. Příkázání milovat bližního jako sebe sama se stalo „starým“, tedy slabým a vyhaslým, protože bylo porušováno, jelikož Zákon nařizoval povinnost milovat, aniž by k tomu dával sílu. K tomu bylo zapotřebí milosti. Proto se také toto příkázání lásky nestává novým,